

Gondolatok a hazugságról és a világról

Kis Enikő, a kolozsvári BBTE biológiai karán, biológia szakon diplomázott. Biológiai jellegű szakfolyóiratokban publikál. Rövid írásai jelentek meg az AQUILA Magazinban is. 13 éve tért át a katolikus hitre, azóta az AQUILA közösség tagja.



Szeibert Márton

Gondolatok a hazugságról és a világról

Az alábbi filozófiai fejtegetés célja, hogy új megvilágításból, új megközelítésben vizsgálva a hazugságot jobban megértsük a világban való létünket.

Az alábbi fejtegetésben Avilai Szent Teréz és Pável Márta műveiből indulok ki.

Teréz, mint egyháztanító nagy tekintéllyel bír, és ha Ő a hazugságot nagyon súlyos bűnnek

tartja (már pedig annak tartja), akkor annak komoly oka van. Teréz többször beszél önmagunk becsapásáról, illetve ennek az ellentétéről, önmagunk megismeréséről. Önmagunkat csak úgy ismerhetjük meg, ha bátran levetjük azokat a belső hazugságokat, amiknek a többségéről talán nem is tudunk, hogy léteznek. Ez a folyamatos tudatosodás, az önismeret gyakorlása folyamatos feladata annak, aki a lelki úton akar járni. *„Az önismeret rendkívül fontos, s még ha az évig emelkedtetek volna, akkor is azt akarnám, hogy szüntelenül gyakoroljátok magatokat benne. Azt hiszem azonban, hogy sohasem fogjuk magunkat igazán megismerni, ha nem igyekszünk megismerni Istent.”*¹³ Remélem, a cikk végére még egyértelműbb lesz, hogy mi a kapcsolat az idézetben említett önismeret és istenismeret között. *„Mert nagy igazság az, hogy mitőlünk semmi jó sem származhatik; hogy nyomorultak, hogy semmik vagyunk. Aki ezt nem vallja, az a hazugság útján jár. S minél jobban meg van valaki győződve saját semmiségéről, annál inkább megegyezik a legfőbb Igazsággal, mert az Ő útján halad. Adja meg Isten nekünk, nővéreim, azt a kegyelmet, hogy sohase térjünk le az önismeretnek ez útjáról.”*¹⁴

Pável Mártától pedig az emanációs elméletét és ehhez kapcsolódóan a teremtés hogyanjáról szóló gondolatait veszem át az *Aki nek füle van a hallásra, az hallja meg...*¹⁵ című könyvéből. *„maga a valóság egyedül az élő Isten”*¹⁶ ; *„Az érzéki világ, amely valóságosnak látszik, nem egyéb, mint a teremtett világokban, az alvajárási lények káprázata.”*¹⁷ ; *„Aki már letörölte az ablakot, az már legközelebb nem is jön ide, ebbe a 3D-be, mert ez kevés lesz neki – ő már kilátott, tovább vágyik –, és ő valóban nem is idevaló. Ehelyett egyre finomabb ... világok felé vonzódik ..., és a lélek tudati homálya egyre jobban oszlik.”*¹⁸ ; *„A lelkek, amikor kiszakadtak Istentől – a forma, tér és idő nélküli Végtelen értelemből, erőből és tudatból –, többségükben (de nem mindegyik) lefelé tartottak, ahogyan halványult a fényük, úgy kaptak egyre súlyosabb testeket, és Isten ezt az (saját) akaratot követve teremtette alájuk a világokat megfelelő sűrűségben, ahogyan a szabad akaratukban zuhanó lények ezt igényelték. Isten folyamatosan adja és adja az újabb világokat kóborló lényei alá (ahogyan mi emberek is az elmenő gyermekeinknek lakást veszünk, hogy ha külön van is, de jól érezze magát, per-*

¹³ Avilai Szent Teréz, A belső várkastély, 1. lakás, 2. fej.

¹⁴ A belső várkastély, 6. lakás, 10. fej.

¹⁵ Szabina Press Nyomda, Budapest 2009., ISBN 978-963-06-8042-4

¹⁶ 101.o.

¹⁷ 102.o.

¹⁸ 103.o.

sze ez vízszintes irányú távolodás, az pedig az öröklétből való zuhanás).¹⁹ ; „Isten kivonul a világból miattunk, ami nem az elhagyásunkat jelenti, hanem szabadon engedésünket. Ennek ellenére Isten minden pillanatban a közelünkben akar lenni, és mindent annyira átszublímál, amennyire megengedjük neki.”²⁰

Isten, mint tökéletes, abszolútum, valóság létezik. Minden, ami nem Ő, az csak tökéletlen lehet, csak töredékes, csak valamennyire valóságos, viszont valamennyire káprázat. Ha a világot, mint Istentől teljesen különálló valamit tekintek (persze nem teljesen az), akkor az csak káprázat. Minden annyira káprázat, amennyire nem Isten. Ha pedig káprázat, akkor hazugság, mert nem valóság, nem igazság.

Az Istentől való külön levés, távoljárás annyit tesz, mint a hazugságot választani az igazság helyett. Az Isten lélek, a lélektől távol áll a hazugság, ha viszont mégis hazudik, akkor meghasonlik önmagával, akkor valamiféle külső bűrára lesz szüksége, ami megengedi számára a hazugságot, amitől már nem áll távol a hazugság, ami önmaga is hazugság, ami káprázat. Tehát a lélek, ahogyan Istentől távolodik, és egyre inkább hazuggá válik, egyre inkább a materiális világokba burkolózik, testet ölt. Itt már érthető, hogy mennyire a hazugság az, ami meghatározza a teremtett világban betöltött szerepünket, és hogy miért kell erről gondolkodnunk.

A fentiekhez kapcsolódik egy nagyon szemléletes pszichológiai példa, mely alátámasztja a már leírtakat. Ez pedig nem más, mint a hazugság testi reakciói, hogy az ember szinte képtelen arra, hogy leleplezhetetlenül hazudjon. Tudunk másokat és önmagunkat megtéveszteni, de tökéletesen leplezett hazugság talán nem is létezik, mert szinte mindig lesz valamilyen árulkodó jel a testi állapotunkban. Ez lehet egy mozdulat, egy pillanatnyi izomösszehúzódás, pulzus- illetve vérnyomásváltozás, hangerőváltozás, hangszínmódosulás, beszédsebesség-, szókinccs- vagy kifejezésmód-változás és még sokáig lehetne sorolni. Például nagyon érdekes a 20. század egyik felfedezése, a mikro-arc kifejezések:

„Habár az arc izmainak mozgatása felett van akaratlagos irányításunk, az arcunk alapvetően kettős rendszer. Általunk választott, szándékos, illetve spontán, akaratunktól függetlenül megjelenő arc kifejezések alkotják arcjátékunkat. Az utóbbi, önkéntelen arcmozgások az evolúció során alakultak ki, és gyakorlatilag minden

¹⁹ 260.o.

²⁰ 279.o.

személynél azonosak. Az ilyen, érzelmeket – pl. boldogságot, féltelmet, haragot, undort, szomorúságot vagy megvetést – leíró arckifejezések nemtől, kortól, kultúrától függetlenek, azaz univerzálisak. ... Azonban arckifejezéseink nem csak spontának és önkéntelenek lehetnek. A szocializáció során a gyermekek megtanulják kontrollálni az egyes arckifejezéseket, ami azt is jelenti, hogy képesek lesznek elfedni olyan mimikai elemeket, amelyek az egyes érzelmekről árulkodnának. Tehát képesek lesznek hamis érzelmeket közvetíteni. ... A hazugság szivárgásának egyik legérdekesebb és legsokatmondóbb formája az úgynevezett mikro arckifejezés. A mikro arckifejezések teljes képet mutatnak az elrejtteni kívánt érzelméről, ám olyan rövid ideig tartanak, hogy általában nem vesszük észre őket. A másodperc töredéke (nagyjából 10-20 századmásodperc) alatt suhannak át az arcon. ... A mikro arckifejezések egyik jellemző tulajdonsága, hogy igen részlet gazdagon ábrázolják az érzelmeket. A probléma csak az velük, hogy egyrészt nagyon kevés ideig láthatóak, másrészt nem annyira gyakoriak. Nem úgy, mint az elfojtott arckifejezések. Az elfojtott arckifejezések akkor keletkeznek, amikor az emberben tudatosul, hogy mi kezd éppen megjelenni az arcán, és megszakítja az adott arckifejezést, gyakran elfedve azt egy másikkal (ilyen maszk például a mosoly, ami egyébként a legtöbbször előforduló is ezekben az esetekben). Az elfojtás sokszor olyan gyorsan történik, hogy egyszerűen nem lehet azonosítani azt az üzenetet, amit az adott arckifejezés közvetített volna. Ellenben maga az elfojtás ténye észlelhető, így jelzi, hogy az illető megpróbálja elfedni valamely érzelmét.”²¹

Ez az idézet csupán egy példa, a hazugságot felismerni, mint már mondtam, rengeteg módon lehet, és nem hiszem, hogy létezik olyan ember, aki a hazugság minden jelét képes lenne tökéletesen leplezni.

Aki nem szokott hazudni, de egyszer-egyszer valamiért mégis megpróbálja, az érezni fogja magán, hogy ez milyen borzalmasan nehéz, érezni fogja az adrenalint meg egyéb reakciókat. Aki viszont sokat hazudik, és profi szinten úzi ezt, és azt hiszi, hogy bárkit be tud csapni, az az ember is mutat jeleket, olyan reakciókat, amik leleplezik őt. Az a kérdés, hogy miért vannak ezek a reakciók, miért nem tud az ember az igazságtól függetlenül azt mondani, amit csak akar. Lényegében erre a kérdésre megadja a választ a fenti filozófiai fejtegetés, miszerint a hazugság egyfajta meghasonlás. Az Istentől való elszakadás „korai” állapotaiban a hazugságnak, ami a bűn léte, lényege, nagyon szembetűnő testi reakciója

²¹ <https://m.nyest.hu/hirek/a-hazugsag-az-arcunkra-van-irva> (Megtekintés dátuma: 2017.10.23.)

van, lényegében elkezdődik a materiális burok felvétele. De még itt az emberek között is az apró hazugságoknak is vannak látható jelei. Éppen azért vannak, amint azt már feljebb írtam, mert a lélek (a létünk lényege és alapja) távol áll a hazugságtól, és minden hazugsággal saját magunk ellen vétünk, saját magunktól idegenedünk el, és ez olyan belső feszüléseket okoz, amik akár tudatosakká válnak, mondjuk például izgalom formájában, akár nem, de szükségszerűen testi reakciót fognak előidézni.

A hazugság testi reakciója annál szembetűnőbb, minél tisztább lélekről van szó. Tökéletesen hazug lénynek nevezhetnénk azt, aki reakciómentesen tud hazudni. Véleményem szerint tökéletesen hazug lény nem létezik, mert a hazugság a lélektől létidegen, és ezért a tökéletesen hazug lény a tökéletesen lélekmentes lényt jelenti, ami ellentmondás, mert lélek nélkül nincs létezés.

A cikk elején levő Teréz-idézetben olvasott önismeretnek és istenismeretnek a kapcsolata talán már egyértelművé vált. Mind a kettő a káprázat, a hazugság felszámolásával jár, s így éppen ezért teljesen szétválaszthatatlanok, a kettő csak és kizárólag együtt működik. A mai korban népszerű önismereti tréningek egy bizonyos szinten biztosan hasznosak, de komoly eredményt nem érhetnek el, amíg Istent kizárják belőle.

A hazugság tehát az antropológia, sőt az ontológia egyik gyökérvkérdése kell, hogy legyen, mely a világban való létünk egyik meghatározó eleme, még akkor is, ha egyfajta „antielelem”, ami a valóság ellen irányul, azaz a lét ellen, Isten ellen.

A cikk írója: Szeibert Márton mechatronikai mérnök, az AQUILA Párt tagja, aki 10 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az *AQUILA Magazin*ban olvashatók.